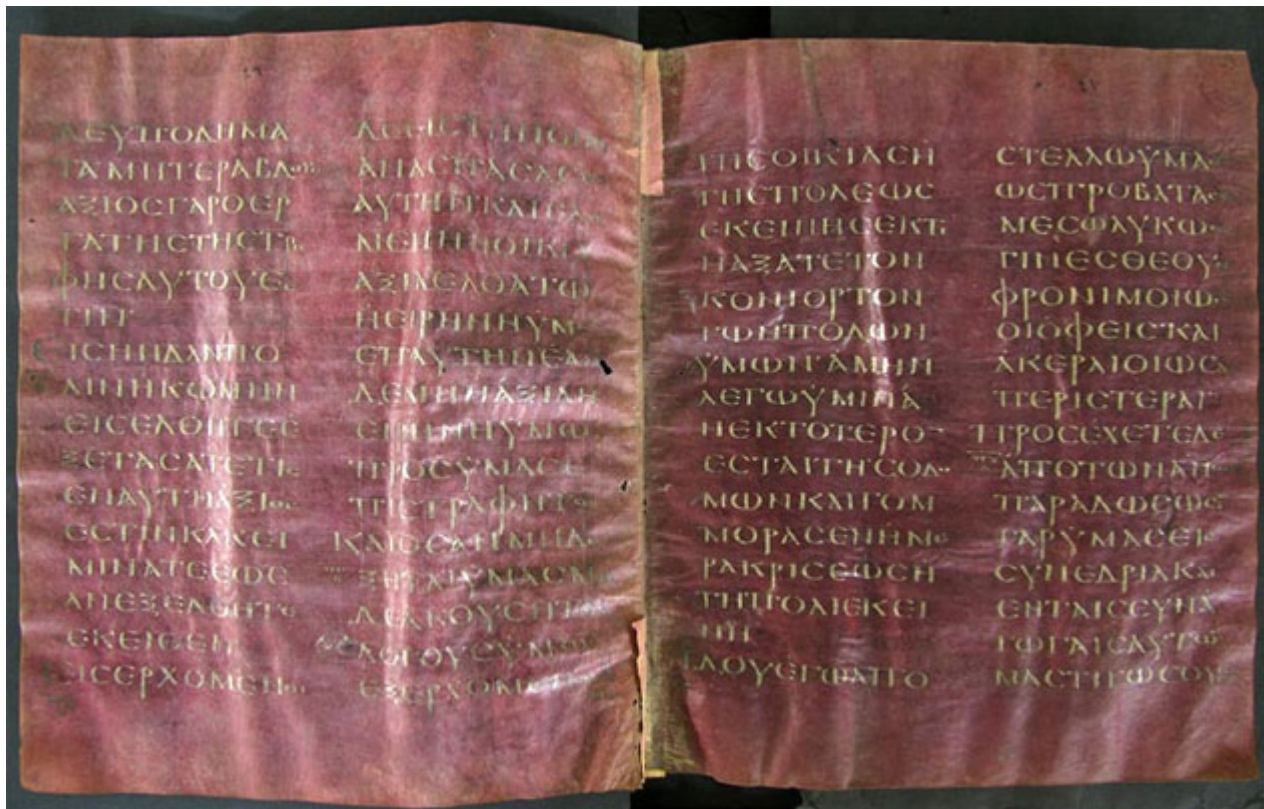

Ο πορφυρός κώδικας με τα ασημένα γράμματα στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού

/ [Πεμπτούσία](#)

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ιστορία του κειμένου της Κ. Διαθήκης παρουσιάζουν οι τέσσερις πορφυροί κώδικες του δού αιώνα. Πρόκειται για τους μόνους γνωστούς πορφυρούς κώδικες της Κ. Διαθήκης, γραμμένους στην ελληνική γλώσσα. Πρώτος και φημισμένος κώδικας είναι ο N (022) = codex purpureus Petropolitanus, του δού αιώνα, με ασημένα γράμματα. Από την πολυτέλεια της κατασκευής του και τη μεγαλοπρέπεια της εμφανίσεώς του συμπεραίνουμε ότι πρόκειται για αυτοκρατορικό κώδικα, που είτε τον χρησιμοποίησε ο ίδιος ο αυτοκράτορας, είτε τον προσέφερε ως δώρο κάπου.

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι ο Μ. Κωνσταντίνος το 331 είχε παραγγείλει στο εργαστήριο του Ευσεβίου Καισαρείας 50 κώδικες, για να τους δωρήσει σε ισάριθμες Εκκλησίες. Δύο από αυτούς, του Μ. Κωνσταντίνου, σώζονται μέχρι

σήμερα και είναι οι περίφημοι κώδικες Σιναΐτικός και Βατικανός

Δεύτερος πορφυρός κώδικας είναι ο Ο (023) = Sinopensis. Προέρχεται από την Σινώπη και βρίσκεται στο Παρίσι. Τρίτος είναι ο σ' (042) = Rossaniensis, που βρίσκεται στο Rossano της Ιταλίας, σπουδαία Ελληνική πόλη επί βυζαντινής εποχής. Περιέχει τα ευαγγέλια του Ματθαίου και του Μάρκου και είναι γραμμένος με ασημένια γράμματα, πλην των τριών πρώτων στίχων κάθε ευαγγελίου, που είναι γραμμένοι με χρυσά γράμματα. Τέταρτος πορφυρός κώδιξ είναι ο Φ (043) = Beratinus, που βρίσκεται στο Βεράτιο της Αλβανίας και περιέχει τα 4 ευαγγέλια.

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΟΥΡΑΣ
 ΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΚΑΙΟ
 ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ
 ΟΝΙΘΟΥ ΜΗΔΑΙ
 ΨΗΚΕΙΤΟ ΤΟ
 ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ
 ΥΜΝΟΥ ΤΗΣ ΚΑΙ
 ΕΟΡΑΚΑΤΕ ΚΑΙ
 ΚΑΙ ΟΥΤΕΙΣ
 ΕΤΙΣ
 ΤΑΙΣ ΑΙΩΝΑΣ
 ΝΟΙΟΤΗΤΑΙΣ
 ΜΟΝΕΣΤΡΑΙ
 ΤΟΙΣ ΕΧΘΟΙΟ
 ΗΟΝΤΕΡΟΝ
 ΟΥΝ ΕΚΕΙΝΑ

ΕΞΩ ΟΤΙΚΑΝ
 ΒΕΒΗΚΑΝ ΤΟΙ
 ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ
 ΟΥΧ ΗΝΤΟΙ
 ΤΟ ΘΕΟΚΡΑΤΙ
 ΘΜΟΝ ΑΛΛΑ
 ΘΒΛΗΚΑΤΕ ΤΑ
 ΤΙΣ ΝΑ ΑΒΗΤΕ
 ΝΕΟΙΣ ΑΣΤΕ
 ΤΟΥ ΤΟΛΕΡΕ
 ΤΗΣ ΟΥΡΑΣ
 ΤΗΣ ΑΙΩΝΑΣ
 ΤΑΙΣ ΕΧΘΟΙΟ
 ΗΟΝΤΕΡΟΝ
 ΟΥΝ ΕΚΕΙΝΑ

Φύλλο Ευαγγελίου από πορφυρό κώδικα που χρονολογείται τον 6ο αι., από τη μόνιμη έκθεση του Μουσείου Βυζαντινού

Την ευκαιρία να θαυμάσουν ένα Φύλλο Ευαγγελίου από τον πορφυρό κώδικα ο Ν (022) (codex purpureus Petropolitanus) που χρονολογείται τον 6ο αι., θα έχουν οι επισκέπτες του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης.

Ο κώδικας «διαμελίστηκε» για πρώτη φορά ίσως στα χρόνια των Σταυροφοριών. Το μεγαλύτερο μέρος του παρέμεινε στο Σαμουρσακλί της Καππαδοκίας ως το 1896, οπότε αγοράστηκε από τον τσάρο Νικόλαο Β΄ και κατέληξε στην Αγία Πετρούπολη. Ένα φύλλο, όμως, κρατήθηκε στο Σαμουρσακλί ως ενθύμιο και μεταφέρθηκε στην Ελλάδα το 1922 από οικογένεια προσφύγων, από τους οποίους το αγόρασε η Αρχαιολογική Υπηρεσία το 1966 και φυλάσσεται σήμερα στη μόνιμη έκθεση του Μουσείου.

Βασίλειος Χάδος